

Luonnonmukainen tuotanto

MAVI + € Luomusitoumus

ELÄIMET

ha + eläimet xx €/ha

- Hakemus, hakee maksatusta
- Vähimmäispinta-ala
- Koulutus
- Aktiiviviljelijä
- Kuuluu luomuvalvontaan

KASVIT

xx €/ha

Tukihakuun ja aikatauluihin liittyvä määräaikainen (5-vuotinen) Hakemus ELY:een

Seuraamuksia - Valvonnasta

Ala voi vaihdella vuosittain

Tukikelpoiset lohkot / eläimet

Purkautuminen / lopettaminen

Myyntivaatimus 30 % tai sopimus luomukotieläintilan kanssa rehun tuotannosta

TOIMIJA

Tuotanto

- Kasvihuone
- Peltokasvit
- Alhainen jalostus
- Eläimet
- Keruu
- Mehiläiset (hunaja)
- Sienimö

Luomutuotteiden myynti

- Ei tarvitse luomusitoumusta
- Tulee kuulua valvontajärjestelmään
- Vaatimuksen mukaisuusvakuutus / viljapassi (toimija)
- Asiakirjaselvitys ("luomutodistus") (Ely/Evira)

EVIRA - € Valvontajärjestelmä

"Sertifiointi" luomutuotteille (luomuvalvonta auditointi)

- Luomusuunnitelma
- Tuotanto-ohjeiden noudattaminen
- Kirjanpito

ELY:een

HAKEMUS

ALKUTARKASTUS

HYLÄTT
Y
HYVÄKSYT
TY

Uusinta tarkastus

Uusi hakemus

Mukaan valvontaan

Päätös: OK /
Huomautus /
markkinointikielto

VUOSITARKASTUKSET

Asiakirjaselvitys
toimijalle

MAKSUT

Uusintatarkastukset
Ylimääräiset
tarkastukset

TOISTAISEKSI VOIMASSA
– Kirjallinen ilmoitus

Ei rinnakkaisviljelyä
luomu/tavanomainen

ks. Poikkeus Siirtymävaihe

POIKKEUSLUVAT

- Siemen
- Eläin
- Siirtymäaika

ILMOITUKSET mm.

- SPV/myynti, valvonnasta poistuminen
- Tuotantosuunnan muutos

Luomutoimijoita Pohjois-Savossa

351 luomutoimijaa

345 peltokasvitilaa

85 eläintuotantoa (nauta, lammas, sika, siipikarja)

Joista 10 maidontuotantoon, 3 kananmunan tuottajaa

6 mehiläisiä

20 alhainen jalostusta

4 kasvihuone

4 keruuta

1 sienimö (tuotannossa välivuosi)

- Joka vuosi muutama toimija poistuu, mutta saman verran on tullut toimijoita lisää, eläinmäärät ja hehtaarit ovat vain kasvaneet.
- Keväällä 2018 ylimääräinen luomukurssi => vaikutus?
- Luomutuotteista näytteenottoa 5% luomutoimijoista
- Ylimääräiset ja vuositarkastukset pyörii vuoden ympäri
 - Kirjanpito ja asiakirjat ajantasalla

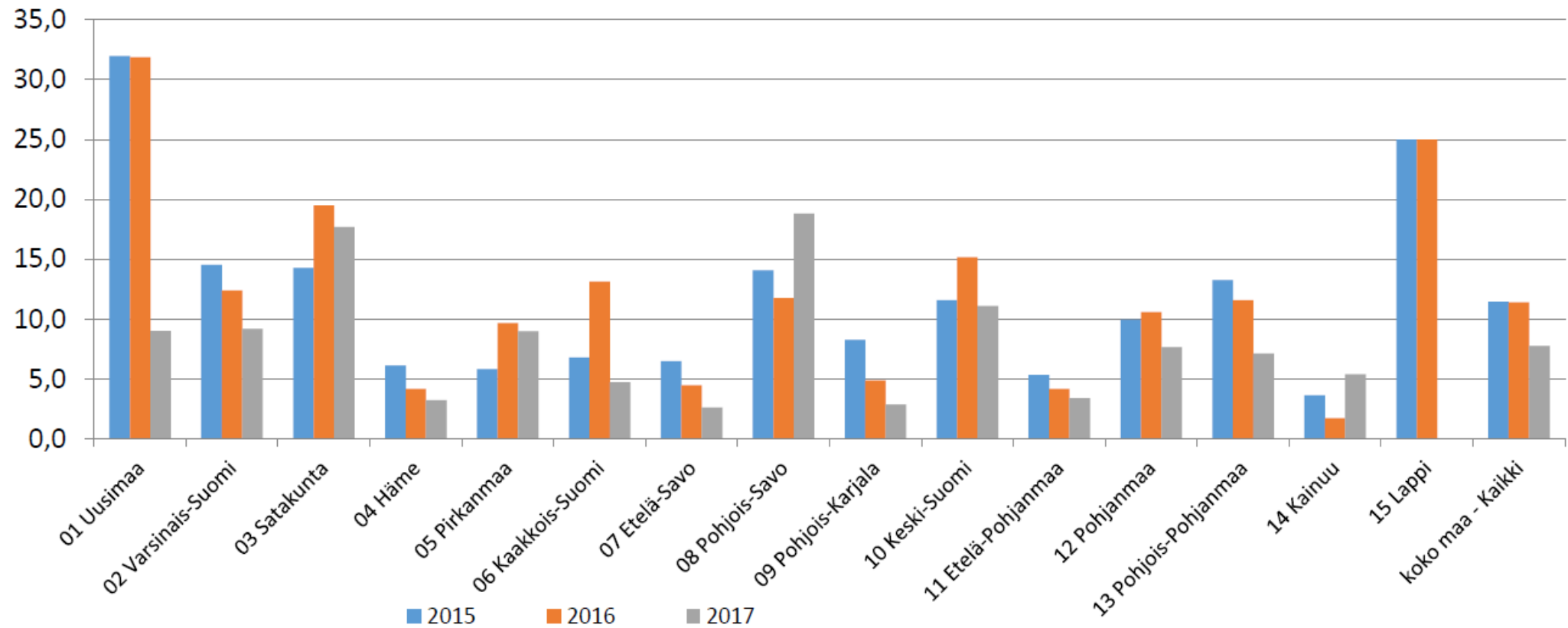
Poikkeusluvut 2017

- Yhteensä 203 lupaa;
 - Siirtymävaiheen lyhennys 26
 - Tavanomainen siemen 165 myönnetty, 1 ei myönnetty
 - Kemiallisesti peitattuja 4
 - Eläinluvut 7

Poikkeamat

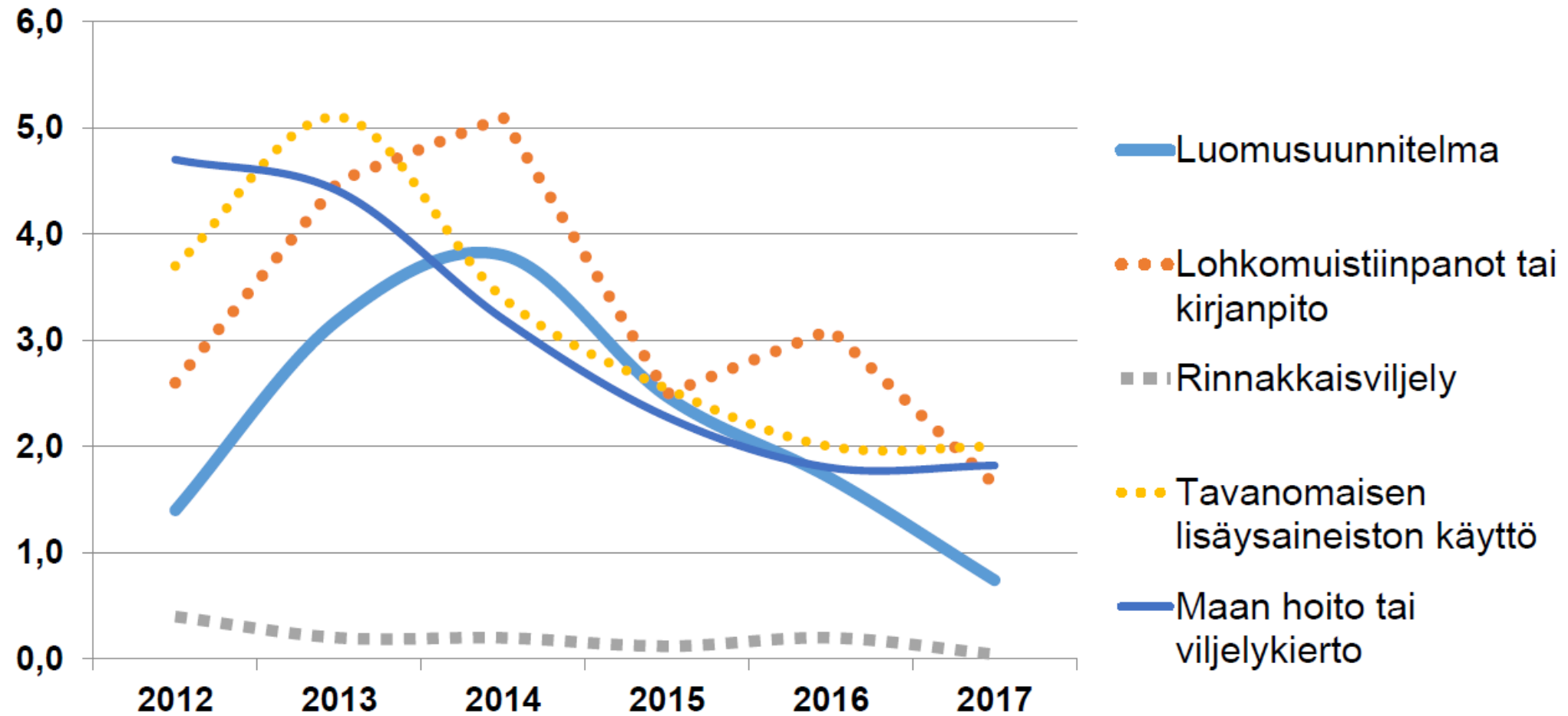
Poikkeamia keskimäärin 7,8 prosentilla viljelijöistä.

Erot poikkeamien määrässä ELY:jen välillä tasoittuneet merkittävästi.

Asiakirjoihin liittyvät poikkeamat vähentyneet merkittävästi!

Lisäysaineiston käytössä ja viljelykiirroissa ei muutosta.

Poikkeamat Pohjois-Savossa

- Rikkakasveista
- Eläinten alkuperästä ja ruokinnasta
- Lisäysaineisto
 - peitattua,
 - tavanomaista,
 - lupa toimijakohtainen
- Toistuvasta huomautuksesta tai markkinointikiellosta seuraamus luomusitoumukseen

Vuonna 2018 tarkastuksilla

- Luomutarkastuksia maataloilla tehdään koko kalenterivuoden ajan ja osa tarkastuksista tehdään kasvukauden ulkopuolella.
- erityistä huomiota jäljitettävyyteen ja luomutuotteista annettujen tietojen totuudenmukaisuuteen.
 - Kasvintuotannossa esimerkiksi mahdollisuutta jäljittää varastokirjanpitoon merkitty tuote-erä peltolohkoon sekä viljelyvuoteen.
 - Eläintuotannossa tarkastetaan mm. eläinten hankintaan ja myyntiin liittyviä asiakirjoja.
- otetaan näytteitä vähintään 5% luomutoimijoista luomussa kiellettyjen aineiden ja tuotantomennettelyjen (torjunta-aineiden, GM-organismien ja lisäaineiden käytön) valvomiseksi

Eläinvalvonnan painopisteet 2018

Painopiste 1; ELÄINTEN ALKUPERÄ

Painopiste 2; TAVANOMAISEN REHUN KÄYTTÖ (kasvinsyöjät: onko lupa?)

Painopiste 3; NAUTOJEN JA SIIPIKARJAN ULKOILU

8.2.1 Sisä- ja ulkotilojen vähimmäisvaatimukset (m²/eläin)

- Kokonaistilanne selvitetään 2018 tuotantotarkastuksilla (esim. Minimivaatimus lypsylehmät: 6 m²)
- Eläinten käytettävissä varsinaisesti oleva tila: ala, jolla eläin voi seistä ja liikkua esteettä
- Niskapuomit yms. esteet, Rakolattia – kiinteä lattia

Eläinten myynti ja / tai osto

- Varmista, että eläintä seuraa aina voimassa oleva luomutodistus (asiakirjaselvitys) ja vaatimuksenmukaisuusvakuutus.
 - Luomutodistus kertoo toimijan kuulumisesta luomuvalvontaan ja
 - vaatimuksenmukaisuusvakuutuksella toimija todistaa eläimen tai tuoterän luomukelpoisuuden.
- Myytäessä eläin voi olla joko *luomu* tai *tavanomainen*, ei koskaan siirtymävaiheessa. Erityisesti nautoja ostettaessa tulee varmistaa, että eläin täyttää luomutuotannon tuotantoehdot.

Rehut

- **Varmista rehun soveltuvuus luomutuotantoon**
 - Pakkauksen merkinnät
 - Valmistajalta
 - Myyjältä
- **Poikimahalvauksen, laidunhalvauksen ja ketoosin hoitoon tarkoitettut valmisteet (uutta 2018)**
 - Mikäli tilalla on tarvetta käyttää valmisteita, joiden pääainesosa on kalsiumpropionaatti, kalsiumkloridi ja propyleeniglykoli, *pyydä eläinlääkäriä laatimaan lista soveltuvista valmisteista ja liitä se osaksi luomusuunnitelmaa.*

Rehut

- **porsaiden rautalisä (uutta 2018)**

- sallitaan vaikuttavana ainesosana rautafumaraattia sisältävän valmisteeseen (esim. tahna) käyttö siten, että käyttö ei johda hoitokertamerkintään.
- edellyttää, että toimija kuvaa luomusuunnitelmassa (eläintenhoitosuunnitelma), miten varmistetaan pienten porsaiden raudan saanti.
- Mikäli injektioina annettava rauta on lääkevalmiste, johtaa se hoitokertamerkintään.

- Pellavansiementä ja hiivaa on käytettävä/hankittava luonnonmukaisesti tuotettuna.

Luomuvalvonnan maksut

- Maa- ja metsätalousministeriön on muuttanut asetuksella 1067/2017 luomuvalvontaa koskevia maksuja 1.1.2018 alkaen.
- Tuotantotarkastuksen **perusmaksu** on nyt 140 euroa (entinen 113,50 euroa). Maksu luomutuotanto- tai siirtymävaihealalta on 7,50 euroa alkavalta **hehtaarilta** (entinen 8,00 euroa).
- Tiedot kaikista luomuvalvontaa koskevista maksuista on saatavilla internet-sivuilta:
<https://palvelut2.evira.fi/hinnasto/?p=elintarvikkeet>.

Poikkeusluvista

Eläin- ja kasviluvat
2018

Eläintuotannon luvat: 9 haettavaa

lupaa

- **2.** Sikojen ja siipikarjan ulkoilualueen siirtymävaiheen lyhentäminen
- **4.** Nautojen kytkettyinä pitäminen pienillä tiloilla
- **7.** Tavanomaisten eläinten hankkiminen luonnonmukaiseen tuotantoon poikkeuksellisten olosuhteiden seurauksena
- **9.** Naaraspuolisten jalostuseläinten hankinta tavanomaisesta tuotannosta % (enintään 40 %), ajanjaksolla:
- **10.** Tavanomaisesti kasvatettujen eläinten hankkiminen perustettaessa parvea ensimmäistä kertaa (SIIPIKARJALUPA)
- **11.** Tavanomaisesti kasvatetun siipikarjan hankkiminen siirtymäkaudella 31.12.2018 saakka (SIIPIKARJALUPA)
- **12.** Tavanomaisesti tuotetun rehun käyttö poikkeusolosuhteissa (EVIRA)
- **14.** Eläimille suoritettavat toimenpiteet –nupouttaminen, sarvien poistaminen
- **18.** Mehiläiset: Parvien hankkiminen tavanomaisesta tuotannosta poikkeuksellisten olosuhteiden seurauksena

Eläinten hankinta

- Aina ensisijaisesti tulee hankkia luomueläimiä.
- Hakemuksen mukana pitää olla aina
 - selvitys, kuinka luomueläinten saatavuus on selvitetty.
 - perustelut tavanomaisen eläimen hankinnalle.

Kasvituotannon lomakkeet

- Lisäysaineistorekisteri eli ”Positiivilista” – mitä ja keneltä löytyy luonnonmukaisesti tuotettua lisäysaineistoa (Eviran sivuilta)
- Siemeniä ei saa luomuna;
 - Eviran yleinen lupa siemenille ja lisäysaineistoille
 - ELY-keskukselle hakemus perusteluineen ja liitteineen
 - Päätös on maksullinen
- Eviran sivuilta ajantasainen tieto ja lomakkeet

Kasvintuotannon luvat

Luomuvalvontalomake 9

- Tällä lomakkeella haetaan siirtymävaiheen lyhennystä tai rinnakkaisviljelylupaa.
- Lomake palautetaan ELY-keskukseen.

Luomuvalvontalomake 9c

- Tällä lomakkeella haetaan lupaa käyttää tavanomaisesti tuotettua lisäysaineistoa.
- Lomake palautetaan ELY-keskukseen.
- Kevätkylvöisten lajien kohdalla viimeinen palautuspäivä on 1.5.

Lomake 9c

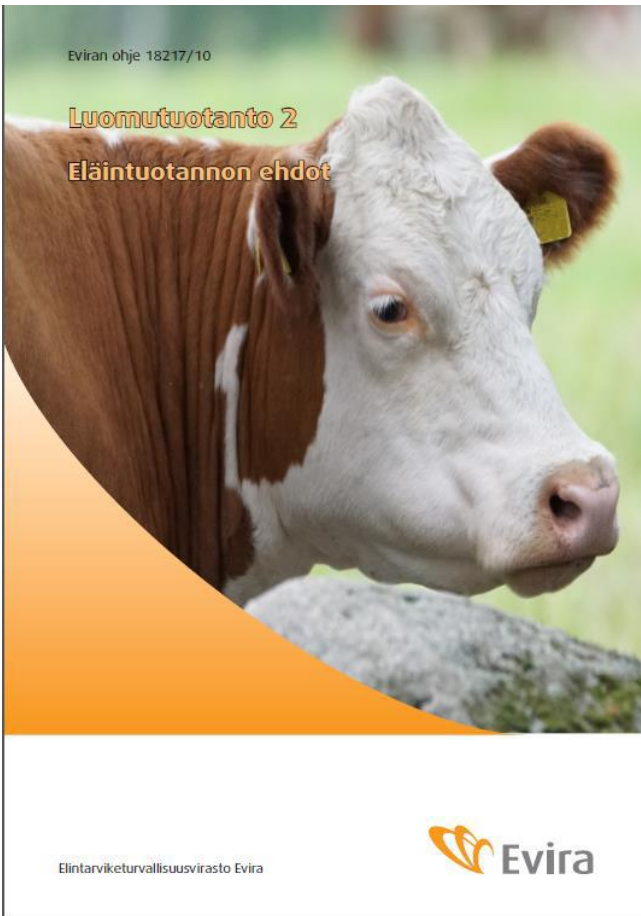
- Kantasiementä voit käyttää tavanomaisena ilman lupaa (huom! Peittauspoikkeus)
- Aina rasti yläreunan ruutuun:
 - Tavanomainen lisäysaineisto (peittaamaton tai peitattu luomussa hyväksytyllä aineella) tai
 - Kemiallisesti peitattu lisäysaineisto luomuun soveltumattomalla aineella (vain sementuotantoon)
- Oikeaan kohtaan myös lajit ja lajikkeet ja hankittava siemenmäärä
- Perustelut lomakkeelle tai liitteenä mukaan
- Puutteelliseen tai epäselvään hakemukseen joudumme pyytämään lisäselvitystä ja käsittelyt viivästyvät

Hakemuksen perustelut ; peitattu lisäysaineisto

- Lisäysaineiston tuotantoon käytetään kantasiementä tai emokasveja , jotka on peitattu muilla kuin luomutuotannossa sallituilla peittäusaineilla
- Jos sato ei sovellu käytettäväksi lisäysaineistona, sitä ei voi käyttää tai markkinoida luonnonmukaisesti tuotettuna elintarvikkeena tai rehuna, vaan se on käytettävä tai markkinoitava tavanomaisena. Sama koskee lajittelujätettä.
- Sadon erilläänpito
- Huomioitava, jos kuitenkin käyttää osan itselle lisäysaineistoksi
= > haettava lupa tavanomaisen lisäysaineiston käyttöön

Taimista

- **Tavanomaisesti tuotetut täydennystaimet (kappale 19.8):**
 - luomusuunnitelmassa on kuvattu, miten tavanomaiset taimet ovat tunnistettavissa kasvustossa kolmivuotisen siirtymäajan.
- **Tavanomaisten emotaimien marjasadon käyttö (kappale 19.6.2):**
 - Tavanomaisesta emokasvista voi ottaa luomumarjasatoa vasta istutusvuotta seuraavalla kasvukaudella.

Luomutuotanto 2 -Eläintuotannon ehdot

Eviran ohje 18217/10

Päivitetty versio otettu käyttöön 5.5.2017

Luonnonmukainen tuotanto 1 – Yleiset ja kasvintuotannon ehdot
uusi 7. painos huhtikuussa 2018

Luonnonmukainen tuotanto 5 - keruutuotanto
uusittu kokonaisuudessaan. Alkutuotantoa (luomukeruualueet ja luomukeruualueiden selvittäjät) koskeva ohjeistus julkaistaan osana kasvintuotannon ohjeistusta lukuna 21.

Luomukeruuotteiden ostotoimintaa koskeva ohjeistus on siirretty Eviran ohjeeseen **Luomutuotanto 3 - Elintarviketuotannon ehdot.**

saatavissa Eviran internet-sivulla: Evira > Yhteiset > Luomu > [Luomun lomakkeet ja ohjeet.](#)

Luetteloita luomutuotantoon soveltuvista tuotantopanoksista:

- Luomulisäysaineisto: Evira > Yhteiset > Luomu > Luomukasvit > [Siemenet ja taimet](#). (Rekisterin tiedot perustuvat pakkaamoiden ja kauppiaiden omiin ilmoituksiin)
- Lannoitevalmisteista: Evira > Yhteiset > Luomu > Luomukasvit > [Lannoitus](#)
- Kasvinsuojeluaineista: Evira > Yhteiset > Luomu > Luomukasvit > [Kasvinsuojelu](#)
- Rakennusten ja laitteiden puhdistukseen ja desinfiointiin sallitut aineet: komission asetus (EY) N:o 889/2008 liite VII (mmm.fi – sivuilta)